

## Abstrakt

**Východiska:** Pobytová léčba v TK probíhá v „uzavřeném světě“, kde jsou používána pravidla, struktura a požadavky na klienty, které mohou být pro člověka z „venku“ nesrozumitelné nebo matoucí. Rodiče nebo příbuzní klientů mohou proto v souvislosti s léčbou prožívat různé obavy, potýkat se s nejasnostmi, ale mohou žít i v zajetí různých mýtů a polopравd o závislostech a procesu léčby osob se závislostmi.

**Cíl:** Cílem výzkumu je zmapovat témata a otázky týkající se procesu léčby závislosti v terapeutické komunitě, které rodiče a další blízké osoby klientů během léčby nejčastěji řeší. Kromě toho také zjišťují informovanost rodinných příslušníků o léčbě a srozumitelnost procesu léčby v terapeutické komunitě.

**Metody:** Pro výzkum byl použit kvalitativní přístup formou ohniskových skupin a polostrukturovaných interview s rodinnými příslušníky klientů TK WHITE LIGHT I. Další metodou získání dat bylo zúčastněné pozorování. Pro zvýšení validity a reliability byla získaná data triangulována.

Sběr dat probíhal v období 11/2016-03/2017 během rodičovských víkendů v TK WL I. Pro analýzu dat byla použita metoda vytváření trsů. Výzkumný soubor tvořilo 22 respondentů.

**Výsledky:** Z analýzy dat vyplynulo sedm hlavních témat, kterými se respondenti v průběhu léčby nejčastěji zabývali. Těmito jsou témata: budoucnost, návrat domů, následná péče, průběh léčby/zvládání abstinence, komunikace mezi rodinou a klientem, užívání návykových látek v přítomnosti klienta a sociální práce s klienty. Většina rodičů je o léčbě dobře informovaná. Nesrozumitelný v léčbě se zdá pro některé být celý proces léčby, dalšími zmiňovanými tématy byly fáze, funkce ve skupině a pravidla.

**Závěry:** Témata, která z analýzy vyplynula byla respondenty zmiňována nejčastěji. Hlavní doporučení, které mi z prezentovaných zjištění vyplývá, je, že by TK WHITE LIGHT I mohla zvážit, zda identifikovaná témata pro rodinné příslušníky klientů nezpracovat písemnou formou a nezpřístupnit je např. na webu. Odpovědi na otázky, které rodinní příslušníci nebo další blízké osoby klientů TK řeší, by bylo vhodné zpracovat pokud možno jednoduchou a srozumitelnou formou. Poznatky z výzkumu mohou sloužit jako zpětná vazba pro terapeutický tým TK WHITE LIGHT I, podle níž mohou práci s rodinnými příslušníky přizpůsobit.

**Klíčové pojmy:** terapeutická komunita- rodinná terapie- léčba závislostí- rodiče- klienti